

tilbage i en konflikt i 1850'erne, er ikke tidssvarende og slet ikke, når andre lønmodtagere ikke omtales.

Der kunne derimod være behov for bestemmelser, der samlet tager hensyn til, at ingen skal føle sig tvunget fra at stille op til Folketinget.

Begrundelsen for sådanne bestemmelser er også, at der i dag er meget stor forskel på vilkårene for folketingsmedlemmer med hensyn til at kunne vende tilbage til deres tidligere job. Privat ansatte har overhovedet ikke noget krav om at kunne vende tilbage, mens de fleste offentligt ansatte har et krav herpå i et ubegrænset antal år. Det er en urimelig forskelsbehandling.

Den foreslåede nye paragraf indebærer en garanti på højst 8 år, men garantien kan godt være længere, hvis det aftales nærmere mellem folketingsmedlemmet og dennes arbejdsgiver og arbejdsgiverens hovedorganisation. Ellers er det op til folketingsmedlemmet før 8 år i Folketinget at vælge mellem hvervet som folketingsmedlem og muligheden for at vende tilbage til det oprindelige job.

Når kravet foreslås gjort gældende over for arbejdsgiverens hovedorganisation skyldes det, at det ville være urimeligt og undertiden også uden vægt, hvis kravet altid skulle gøres gældende over for arbejdsgiveren, jf. at der er arbejdspladser, der helt bliver nedlagt, hvorved der ikke er en arbejdsgiver at gøre krav gældende over for.

Men selv om denne paragraf tager højde for de fleste folketingsmedlemmers situation, kan paragraffen alligevel efterlade spørgsmål. For det første er der arbejdsgivere, der ikke er tilknyttet en hovedorganisation. For det andet kan paragraffen opfattes som problematisk, hvis den også skal gælde for en partisekretær, der bliver valgt til Folketinget og efterfølgende bryder med det parti, som vedkommende tidligere har været ansat hos. For det tredje løser paragraffen ikke problemet for selvstændige.

Til § 42

Ny bestemmelse. Få folketingsmedlemmer søger at udøve hvervet som folketingsmedlem samtidig med, at de varetager et andet offentligt ombud på fuld tid. Det forekommer ikke rimeligt, at det sker, ud fra, hvad de er sat til at varetage, og hvad de får deres vederlag for. Det drejer sig om folketingsmedlemmer, der samtidig er europaparlamentarikere eller borgmestre.

Udtrykket borgmester gælder såvel borgmestre i kommuner som borgmestre i amtskommuner. Derudover vil det også være logisk, at begrebet borgmester også omfatter en rådmand, der mere eller mindre aflønnes som borgmester. Der tænkes her på rådmands-

posterne i Århus, Odense og Ålborg, som er fuldtidsstillinger, men ikke på rådmandsposten på Frederiksberg.

Der er med denne formulering ikke noget til hinder for, at et folketingsmedlem samtidig kan sidde i et amtsråd eller en kommunalbestyrelse og i den forbindelse også bestride formandsposter. Forbuddet vender sig alene imod to poster, der officielt giver arbejde og løn på fuld tid. Dette uanset, at også formandsposter i f.eks. et amt er så tidkrævende, at det må være meget belastende at bestride folketingshvervet fuldt ud ved siden af.

Til § 43

Ny bestemmelse. Ikke så meget ud fra princippet om magtdelingen, men mere som en praktisk foranstaltning og ud fra et ønske om at give de partier, der afgiver folketingsmedlemmer til regeringen, mere arbejdskraft kan det være fornuftigt, hvis folketingsmedlemmer, der bliver udnævnt til ministre, får orlov fra hvervet som folketingsmedlemmer – en orlov, der skal vare, så længe de er ministre, og i denne periode skal deres stedfortrædere indkaldes.

De eksisterende muligheder for, at ministre kan udtræde af Folketinget, forekommer for pragmatiske, når der er tale om en frivillig ordning. Der bør være tale om enten-eller. Både ud fra nogle principielle og nogle praktiske betragtninger med hensyn til at sikre Folketinget arbejdskraften foreslås en »norsk ordning«. Den indebærer, at et stortingsmedlem, der bliver minister, udtræder af Stortinget, så længe ministerperioden varer.

Til § 44

Uændret bortset fra sproglig tilretning.

Til § 45

Muligheden for at nedsætte parlamentariske kommissioner findes i den nuværende grundlov. Ikke desto mindre benytter Folketinget sig i dag ikke heraf, når forskellige forhold i f.eks. regeringens førelse skal undersøges. I sådanne situationer valgte man tidligere kommissionsdomstole og dommerundersøgelser. Det medførte, at det politiske ansvar, som Folketinget må gøre gældende over for regeringen, ofte blev pakket ind i nogle diffuse juridiske begrundelser.

Problemet ved dommerundersøgelser og kommissionsdomstole var også, at de i praksis let kom til at virke som domstole, selv om de ikke var det, og selv om de ikke byggede på domstolens retsprincipper. Dertil kom, at mange politikere søgte at snige sig uden om at gøre et politisk ansvar gældende ved at pakke det po-